

Handreiking

Active Clubs

Het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE) signaleert in de praktijk het fenomeen van de Active Clubs. Dit zijn rechts-extremistische vecht- en fitnessgroepen die zich presenteren als sportieve, mannelijke verenigingen waarin kameraadschap en fysieke kracht centraal staan. Achter deze façade werken ze actief aan het verspreiden en normaliseren van rechts-extremistisch gedachtegoed en proberen ze een 'strijdvaardige' subcultuur te ontwikkelen. Hun doel is om zo het 'blanke ras' weerbaar te maken tegen ideologische tegenstanders en/of voor te bereiden op een vermeende 'rassenoorlog'. De beweging vindt haar oorsprong in de Verenigde Staten en is ook actief in Europa, waaronder Nederland en België. Hoewel deze kleine groepen lokaal autonoom opereren, werken ze samen aan de opbouw van nationale netwerken en vindt er ook internationale samenwerking plaats. Volgens de NCTV kan het gedachtegoed van Active Clubs leiden tot een toenemende intolerantie tegen ideologische tegenstanders, minderheden en de overheid en kan dit de drempel tot geweld hiertegen verlagen. Deze handreiking is opgesteld door het LSE met als doel professionals te informeren over wat Active Clubs zijn, hoe je deze kan herkennen en wat eventuele vervolgstappen zijn voor het omgaan met (vermoedelijke) betrokkenheid hierbij.

Wat zijn Active Clubs?

Ontstaansgeschiedenis

De grondleggers van de huidige Active Clubs zijn de Duits-Russische neonazi Denis Kapustin en de Amerikaanse rechts-extremistische Robert Rundo. Kapustin richtte in 2008 het extreemrechtse sportkledingmerk 'White Rex' op. Hij koppelde sportkleding en vechtsport aan een ideologie van witte superioriteit, mannelijkheid en strijdlust en organiseerde vanaf 2011 MMA-toernooien voor exclusief witte deelnemers. Geïnspireerd door Kapustin, richtte Robert Rundo in 2017 de militante white supremacist Rise Above Movement (RAM) op. Leden hiervan gebruikten mixed martial arts-trainingen om tegenstanders fysiek te confronteren op politieke bijeenkomsten en demonstraties zoals bij de geweldsplegingen van de 'Unite the Right' rally in Charlottesville.⁴

Na arrestaties van belangrijke RAM-leden in 2018, werd de groepering opgeheven en vluchtte Rundo naar Oost-Europa. Om relevant te blijven in de witte-suprematistische scene richtte hij in 2019 het merchandise platform Will2Rise (W2R) op en later het mediaplatform Media2Rise (M2R).⁵ Hij begon een nieuwe, meer gedecentraliseerde organisatiestructuur te promoten, onder andere via een podcast met Kapustin.

Deze nieuwe strategie noemde hij 'White Nationalism 3.0', waarin hij pleitte voor kleine autonome lokale groepen of 'Active Clubs', die ideologisch dezelfde doelen hebben. Hierdoor heeft het netwerk een minder gecentraliseerde structuur waardoor het minder kwetsbaar zou zijn voor overheidsingrijpen of infiltratie van ideologische tegenstanders.⁶ Tegelijkertijd heeft White Nationalism 3.0 tot doel het rechts-extremistische gedachtegoed populairder te maken onder jonge witte mannen. In tegenstelling tot 2.0 (alt-right), dat volgens Rundo vooral online actief was en steunde op passieve "keyboard warriors", legt 3.0 met de Active Clubs de nadruk op fysieke betrokkenheid en zelfstandige lokale actie.⁷ Het principe van White Nationalism 3.0 vond al snel weerklank binnen de rechts-extremistische scene. Het netwerk van zogenoemde Active Clubs is inmiddels uitgegroeid tot een internationaal fenomeen met vertakkingen in de Verenigde Staten, Europa en Latijns-Amerika. Via onlinekanalen zoals Telegram, fysieke trainingsbijeenkomsten en in wisselwerking met bestaande extreemrechtse netwerken ontstaan in hoog tempo nieuwe lokale clubs.

1. Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), "[Terroristische dreiging licht toegenomen: kans op aanslag in Nederland is reëel.](#)" NCTV, 11 juni 2024, [Terroristische dreiging licht toegenomen: kans op aanslag in Nederland is reëel](#) | [Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#); "1. Nationale dreigingen," Jaarverslag 2023, Algemene inlichtingen- en veiligheidsdiensten (AIVD), geraadpleegd 13 november 2025, 1. [Nationale dreigingen](#) | [Jaarverslagen](#) Or Goldenberg en Samuel Verschoor, "Witte strijders werven," Groene Amsterdammer, 7 februari 2024, [Witte strijders werven – De Groene Amsterdammer](#).

2. Goldenberg en Verschoor, "Witte strijders werven;" Willem Wagenaar, Factsheet Extreemrechts in Nederland Januari-Juni 2023, (Anne Frank Stichting, 2023), 14-15, [afs_factsheet-2023-3.pdf](#).

3. NCTV, "Terroristische dreiging licht toegenomen."

4. Mapping Militants Project (MMP), Rise Above Movement, (MMP, laatst bewerkt september 2020), [2-3 rise above movement.pdf](#);

Expo Insight, The Active Club Milieu in Sweden (Expo Foundation, januari 2024), 8, [Expo Insight - The Active Club Milieu in Sweden-1.pdf](#).

5. The Counterterrorism Group, "Executive Summary: RISE ABOVE MOVEMENT'S NEW DIRECTION," The Counterterrorism Group, 15 november 2021, [Executive Summary: RISE ABOVE MOVEMENT'S NEW DIRECTION](#).

6. Center on Terrorism, Extremism, and Counterterrorism (CTEC), "Dangerous Organizations and Bad Actors: The Active Club Network," CTEC, 15 maart 2023, [Dangerous Organizations and Bad Actors: The Active Club Network](#) | [Middlebury Institute of International Studies at Monterey](#).

7. Ciarán O'Connor, Laurie Wood, Katherine Keneally en Kevin D. Reyes, Active Clubs: The Growing Threat of 'White Nationalism 3.0' Across the United States (ISD 24 oktober 2023), 5, [Active-Clubs.pdf](#); CTEC, "[The Active Club Network](#);" Wagenaar, Factsheet Extreemrechts in Nederland, 14-15.

Ideologieën en motieven

Het Active Club-netwerk is geworteld in accelerationistisch⁸ en neofascistisch gedachtegoed, waarover veiligheidsdiensten in Nederland zich zorgen maken, omdat normalisering daarvan kan leiden tot een toenemende intolerantie en de verlaging van de drempel tot geweld.⁹ Active Club-leden zijn in de veronderstelling dat het witte ras en de traditionele Europese cultuur in een existentiële crisis verkeren die veroorzaakt wordt door onder andere Joden, immigranten, corrupte instituten en misleidende media. Leden gebruiken de term 'Kali Yuga'—een Hindoeïstisch begrip voor een tijdperk van chaos en einde der tijden—om deze periode aan te duiden. Dit wereldbeeld steunt op bekende extreemrechtse- en complottheorieën, zoals de omvolkingstheorie.^{10,11} Het voortbestaan van het witte ras en de Europese cultuur zou afhangen van hun vermogen om zich te verzetten tegen ideologische tegenstanders. Ondanks de claim een defensieve beweging te zijn, meent een deel dat zij zich moeten voorbereiden op een onvermijdelijke rassenoorlog. Dit gebeurt door middel van krachtraining, vechtsport en gezamenlijke buitenactiviteiten. Zo proberen ze hun fysieke weerbaarheid te vergroten en een 'strijdersmentaliteit' (warrior spirit) te cultiveren, naar hun toonbeeld van de sterke Arische man.¹²

Intern worden deze ideologische grenzen bewust niet strak afgebakend. Daarnaast houden Active Clubs ideologische motieven ook op de achtergrond in externe communicatie. Het motto "white unity at every opportunity" benadrukt samenwerking over exclusiviteit; leden hoeven zich niet uitsluitend aan Active Clubs te verbinden en zijn vaak tegelijk actief in andere extreemrechtse kringen. Deze aanpak helpt de interne verdeeldheid te voorkomen.¹³

Actiebereidheid

De gewelds- en actiebereidheid van het Active Club-netwerk is lastig in te schatten. Deel van hun strategie is om niet te communiceren over (het gebruik van) geweld. Echter maakt geweld wel deel uit van de Active Club-ideologie. De AIVD meldt dat sommige Active Clubs uit het buitenland al geweld hebben gebruikt. Ook worden in sommige clubs (vuur)wapentrainingen georganiseerd. Dit gedachtegoed kan leiden tot een toenemende intolerantie tegen hun vermeende tegenstanders en kan de drempel tot geweld hiertegen verlagen.¹⁴

Organisatie

Global Project Against Hate and Extremism registreerde in juni 2025 een totaal aan 187 naamdragende als niet-naamdragende Active Clubs, die wereldwijd verspreid zijn over 27 landen. Het landschap verandert echter snel, doordat sommige clubs stoppen of opgaan in andere extreemrechtse bewegingen en nieuwe groepen snel worden opgericht.¹⁵ Er zijn binnen dit netwerk grofweg twee typen clubs te onderscheiden. De eerste groep hanteert de naam Active Club en ziet zichzelf als onderdeel van het grotere netwerk. Zij gebruiken dezelfde symbolen (bv. variaties op het Keltisch kruis) en een herkenbare stijl. In sommige landen opereren ze decentraal, in anderen—vooral Europese landen—is de structuur meer top-down, waarbij nationale organisaties lokale clubs ondersteunen. De tweede groep bestaat uit extreemrechtse groepen met vergelijkbare doelen en activiteiten die niet de naam Active Club dragen, maar wel regelmatig samenwerken met clubs uit het netwerk door samen trainen, evenementen bezoeken of gezamenlijke acties uit te voeren. Hierdoor vallen zij ook onder het fenomeen van Active Clubs.¹⁶

8. Accelerationisme is een politieke ideologie die streeft naar het versnelt beëindigen van de huidige westerse liberale samenleving. Binnen het rechts-extremistische milieu wordt dit gezien als het ontketenen van een rassenoorlog door middel van terroristische acties met als doel het creëren van een witte etnostaat.

9. NCTV, "Terroristische dreiging licht toegenomen." AIVD, "1. Nationale dreigingen."

10. Omvolkingstheorie behelst dat een Joodse macht massa-immigratie stimuleert om de witte bevolking in Westerse landen te verzwakken of vervangen.

11. CTEC, "The Active Club Network."

12. CTEC, "The Active Club Network;" Wagenaar, Factsheet Extreemrechts in Nederland, 14-15.

13. Wagenaar, Factsheet Extreemrechts in Nederland, 29; Goldenberg en Verschoor, "Witte strijders werven;" O'Conner et al., Active Clubs, 6.

14. Goldenberg en Verschoor, "Witte strijders werven;" AIVD, "1. Nationale dreigingen;" Alexander Ritzmann, CEP Research Report: Hiding in Plain Sight – The Transnational Right-Wing Extremist Active Club Network (Counter Extremism Project (CEP), 22 september 2023) 18, [Hiding in Plain Sight_The Transnational Right-Wing Extremist Active Club Network_Sept 2023.pdf](#); NCTV, Terrorist Threat Assessment for the Netherlands, (NCTV, december 2023), 26-27, <https://english.nctv.nl/documents/2023/12/12/terrorist-threat-assessment-for-the-netherlands-december-2023>.

15. Global Project Against Hate and Extremism (GPAHE), "Active Club Chapters Growing Globally," GPAHE, 30 juni 2025.

16. GPAHE, "[Active Club Chapters Growing Globally](#);" Goldenberg en Verschoor, "Witte strijders werven;" Wagenaar, Factsheet Extreemrechts in Nederland, 22, 29.

Situatie in Nederland

Op dit moment zijn er acht organisaties in Nederland die worden gezien als een Active Club, waarvan één de naam Active Club ook draagt.¹⁷ De NCTV ziet op rechts-extremisme online een groter bereik en activiteit dan offline. Dit geldt ook voor Active Clubs, waarbij sommige platforms offline tientallen actieve leden hebben, maar wel honderd tot duizend volgers online. Daarnaast worden via sociale media ook internationale contacten onderhouden en zoeken verschillende groepen contact om een nationaal netwerk op te bouwen.¹⁸

Ook in Nederland werken rechts-extremistische groeperingen en Active Clubs samen. Zo zijn er leden van de extreemrechtse organisatie 'White Lives Matter' betrokken in Active Clubs. Ook meldt de NCTV dat in Nederland in 2025 een internationaal vechtsportevenement is georganiseerd door Active Clubs en een rechts-extremistische organisatie.¹⁹

Opzet en werving

Nieuwe clubs worden snel opgezet—vaak door een klein groepje van drie á vier geïnspireerde personen—wat wordt gestimuleerd en ondersteund door het bredere netwerk.²⁰ Online zijn duidelijke instructies te vinden over hoe een Active Club opgezet kan worden. Na het opzetten wordt propaganda snel verspreid en bij grotere ledenaantallen worden activiteiten zoals trainingssessies, counterprotesten en vechtsporttoernooien opgezet. De werving richt zich op jonge witte mannen die een pro-blank wereldbeeld hebben en actief bezig (willen) zijn. Naast het trainen met gelijkgestemden komt het ook voor dat Active Club-leden trainen in reguliere vechtsportclubs om zo geleerde technieken door te geven aan hun eigen leden.²¹ Recentelijk zijn er ook 'jeugdclubs' opgericht, die zich richten op jongeren van 15 tot 18 jaar. Deze 'jeugdclubs' zijn vooralsnog niet gesignaleerd in Nederland.²² Na werving volgt een screening, vaak via Telegram groepen maar ook face-to-face bijeenkomsten om iemand toe te laten tot de club. Dit is onder andere om zichzelf in te dekken tegen overheidsingrijpen of infiltratie van ideologische tegenstanders.²³

Propaganda

Voor het bredere publiek stellen veel Active Clubs zich gematigd op, waarbij kameraadschap, (witte) mannelijkheid, nationalisme en sporten worden benadrukt. Hun boodschappen worden zowel online als offline verspreid. Online worden vooral grote platforms als Tiktok, X en Instagram gebruikt. Op hun publieke accounts wordt doorverwezen naar besloten kanalen, vaak op Telegram. Dit platform fungeert als knooppunt voor leden en aanhangers: hier wordt propaganda gedeeld, activiteiten en bijeenkomsten gecoördineerd, nieuwe leden gescreend en informatie over vermeende vijandige groepen uitgewisseld. Propaganda wordt snel verspreid over deze platforms omdat kleinere groepen aangesloten zijn op grotere omvangrijkere 'hubs' met andere groepen.²⁴

Fysiek propageren Active Clubs door eigen sportkledinglijnen (zoals W2R), het organiseren van (vecht)sporttoernooien en bijwonen van (internationale) evenementen en counterprotesten, waarbij leden zich aansluiten bij acties van andere extreemrechtse netwerken. Bij deze acties verspreiden ze propaganda, verstoren ze evenementen van tegenstanders en minderheden en worden publieke figuren geïntimideerd. Daarnaast verspreiden ze stickers, banners en graffiti in de openbare ruimte om de zichtbaarheid van hun beweging te vergroten.²⁵

17. Global Project Against Hate and Extremism (GPAHE), "New Report: Far-right, White Supremacist Transnational Network of "Active Clubs" Surging," GPAHE, 26 oktober 2023, [New Report: Far-right, White Supremacist Transnational Network of "Active Clubs" Surging - Global Project Against Hate and Extremism](#). Goldenberg en Verschoor, "Witte strijders werven."

18. NCTV, Terrorist Threat Assessment for the Netherlands, (NCTV, december 2023), 26-27; "Rechts-terrorisme en -extremisme," NCTV, laatst bezocht op 1 december 2025, <https://www.nctv.nl/onderwerpen/d/dtn/rechts-terrorisme-en--extremisme>; NCTV, Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland, (NCTV, December 2025), 25, <https://www.nctv.nl/documenten/2025/12/09/dtn-december-2025>

19. NCTV, Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland, 25; Goldenberg en Verschoor, "Witte strijders werven;" GPAHE, "Active Club Chapters Growing Globally."

20. Anti-Defamation League (ADL), "Active Club Network," ADL, 1 november 2023, [Active Club Network | ADL](#); Expo Insight, The Active Club Milieu in Sweden, 14.

21. Expo Insight, The Active Club Milieu in Sweden, 17.

22. GPAHE, "Active Club Chapters Growing Globally."

23. CTEC, "The Active Club Network."

24. Global Network on Extremism & Technology (GNET), Accelerationism: The Active Club Network, (GNET, July 2024) 7, [GNET-44d-Accelerationism-Active-Club-Network_web.pdf](#).

25. Goldenberg en Verschoor, "Witte strijders werven;" O'Conner et al., Active Clubs, 9.

Handvatten voor professionals

Belangrijk voor een professional is het herkennen van Active Clubs voor het tijdig signaleren van radicalisering en extremisme.

Het is lastig om in te schatten bij welke signalen er daadwerkelijk sprake is van (betrokkenheid in) een Active Club. Er zijn allerlei signalen die op zichzelf geen duidelijkheid geven, maar die samen een bepaalde situatie wel zorgelijk maken en reden geven om een vermoeden verder te onderzoeken. Je kunt daarbij denken aan een combinatie van onderstaande signalen die eventuele (betrokkenheid in) Active Clubs aangeven.

Herkennen (online) content en propaganda Active Clubs

- Het gebruik van de naam 'Active Club';
- Foto's van witte gespierde mannen met vervaagde gezichten/bivakmutsen en tatoeages onherkenbaar gemaakt;
- Nadruk witte mannelijkheid en kameraadschap;
- Nadruk pro-blank/nationalistisch/patriottistisch wereldbeeld;
- Nadruk op fysieke trainingen, actief zijn en doen aan vechtsport;
- Afkeer 'alleen' online aanwezig zijn/ideologie verspreiden;
- Nadruk mentaal verbeteren van jezelf;
- Verwijzingen naar (bevrijding van) Robert Rundo, Kali Yuga, Will2Rise (W2R), Media2Rise (M2R), "get active!", Dietsland;
- Rechts-extremistische of fascistische symbolen (i.e. variaties van hakenkruis, Keltisch kruis, prinsenvlag of 1488/MCDLXXXVIII en OK-gebaar);
- Eigen sportkledingmerk (zoals W2R) gekoppeld aan ideologie met rechts-extremistische symbolen/logo's.

Hieronder staan signalen van (rechts-extremistische) radicalisering, die wederom op zichzelf geen reden geven tot een zorgelijke situatie, maar in combinatie met elkaar eventueel kunnen wijzen op betrokkenheid in een Active Club en radicalisering.

Signalen radicalisering en (mogelijke) betrokkenheid Active Club

- Extreme uitspraken met nadruk op wij-zij tegenstellingen die te maken hebben met politiek, religie of afkomst;
- Afwijzende en haatdragende houding tegenover overheid, buitenlanders, joden, LHBTQI+-gemeenschap of Antifa;
- Goedpraten van geweld naar (bovengenoemde) ideologische tegenstanders;
- Frequent bezoeken of lidmaatschap van sociale mediagroepen en websites van Active Clubs of andere rechts-extremistische groeperingen;
- Nadruk op behouden en verdedigen van Christelijke en traditionele Nederlandse normen en waarden en uitspraken rondom mannelijkheid;
- Fanatiek bezig zijn met de (nieuwe) ideologische identiteit;
- In gesloten groep vechtsport beoefenen en deelnemen besloten toernooien;
- Deelnemen aan rechts-extremistische (internationale) evenementen en protesten.

Mocht je een combinatie van deze signalen tegenkomen of herkennen in een persoon, dan kun je je zorgen met een collega delen of kan je met of binnen je gemeente bespreken waar je met de signalen terecht kunt. Wil je zelf in gesprek met de desbetreffende persoon? Raadpleeg dan de site van het LSE voor hoe je dit kunt doen of neem contact op met het LSE voor gratis hulp en advies.

Meer over het LSE

Het Landelijk Steunpunt Extremisme biedt hulp en advies aan burgers en professionals in de omgang met radicalisering en extremisme. Wij werken op het snijvlak van zorg en veiligheid. Vanuit een professionele houding, met kennis van zaken en onbevooroordeeld. Betrokken bij onze cliënten en bevlogen in ons werk. Daarbij zijn mensenrechten, de kaders van de Nederlandse wet en de nationale veiligheid leidend.

Wij baseren ons op de laatste wetenschappelijke inzichten en kennis over radicaliseringsprocessen. Heb je algemene of specifieke vragen over (mogelijke) radicalisering, dan kun je contact opnemen via de website: www.hetlse.nl, via het telefoonnummer: 088 - 20 80 080 of www.chatmetlse.nl.

Contact

Neem voor vragen contact met ons op via:

 088 - 2090 080
(bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09:00 - 17:00 uur)

 Info@hetlse.nl

 www.hetlse.nl

 www.chatmetlse.nl
Buiten kantoor tijden bereikbaar. Zie onze website voor actuele tijden.